

Al-Hikmah Publicaties

DE VIJF FUNDAMENTEN VAN DE MU‘TAZILA

Shaykh al-Islām Ibn Taymiyya
& Shaykh ‘Abd al-‘Azīz ar-Rājihī

In de naam van Allah, de Barmhartige, de Genadevolle

De Mu‘tazila¹ hebben vijf fundamenten die bij hen de plaats hebben ingenomen van de fundamenten van de Religie bij Ahl as-Sunna². De fundamenten van de Religie bij Ahl as-Sunna zijn er vijf:

1. Het geloof in Allah – waar het geloof in al-Qadr (de voorbeschikking) onder valt –;
2. Zijn Engelen;
3. Zijn Boeken;
4. Zijn Boodschappers;
5. De Laatste Dag.

¹ Al-Mu‘tazila: Zij zijn de volgelingen van Wāsil b. ‘Aṭā’, die zich afzonderde van de bijeenkomst van al-Ḥasan al-Baṣrī en verklaarde dat de zondaar zich bevindt in een positie tussen twee posities, hij is geen gelovige noch een ongelovige en hij zal voor eeuwig in het Hellevuur zijn. ‘Amr b. ‘Ubayd volgde hem daarin. Zij ontkennen de eigenschappen van Allah en zij ontkennen de diviene voorbestemming. Zie: Muḥammad b. Ṣāliḥ al-‘Uthaymīn, *Sharḥ lum‘at al-i‘tiqād* (Riyad 1995) 163.

² Ahl as-Sunna wa-l-Jamā‘a: Degenen die zich verzamelen op de waarheid die bevestigd is in het Boek en de Sunna. Zie: Ṣāliḥ b. Fawzān al-Fawzān, *Sharḥ Al-‘Aqīda al-wāsiṭiyya* (Riyad 2005) 15.

De Mu'tazila kwamen in plaats daarvan met (vijf) andere fundamente:

1. At-Tawḥīd
2. Al-ʿAdl
3. Al-Manzila bayna al-manzilatayn
4. Infādh al-waʿīd
5. Al-Amr bi-l-maʿrūf wa-n-nahī ʿan al-munkar

VERDUIDELIJING

- Met *At-Tawḥīd* (het geloven in de eenheid van Allah) bedoelen zij: het ontkennen van de Eigenschappen (van Allah), de uitspraak dat de Qurʾān is geschapen en dat Allah niet wordt gezien in het Hiernamaals. [Daarom noemde Ibn Tūmart³ zijn beweging de Muwaḥḥidīn (Almohaden), de bekende Berberse dynastie die regeerde over (delen van) Marokko en Spanje in de twaalfde en dertiende eeuw.]
- Met *Al-ʿAdl* (rechtvaardigheid) bedoelen zij: Het verwerpen van al-Qadr (de voorbeschikking) en de uitspraak dat de dienaar degene is die zijn eigen handelingen scheidt.
- En *Al-Manzila bayna al-manzilatayn* (de tussenpositie tussen twee posities), dat is hun uitspraak dat degene die een grote zonde pleegt het geloof verlaat, maar niet het ongeloof binnentreedt. Hij bevindt zich dus in een tussenpositie tussen twee posities, hij is geen gelovige, noch een ongelovige.
- Met *Infādh al-waʿīd* (de uitvoering van het dreigement) bedoelen zij: de uitspraak dat het verplicht is voor Allah om de zondaar te bestraffen en dat Hij hem niet mag pardonneren. De zondaren van deze Religie zijn volgens hen voor eeuwig in het vuur.

³ Muḥammad b. Tūmart: Volledige naam: Abū ʿAbd Allāh Muḥammad b. ʿAbd Allāh b. Tūmart al-Barbarī al-Maṣmūdi. Hij beweerde de verwachte Mahdī (verlosser) te zijn. Hij hield van ʿIlm al-Kalām (theologie) en schreef een geloofsovertuiging die hij *Al-Murshida* noemde. Hij was degene die de geloofsleer van de Ashāʿira naar Marokko bracht en de mensen dwong om deze geloofsleer over te nemen. Zijn volgelingen werden al-Muwaḥḥidūn (de 'monotheïsten') genoemd. Zie: Adh-Dhahabī, *Siyar Aʿlām an-Nubalāʾ* XIX (Levensbeschrijvingen van beroemde edelen; Beiroet 1996) 539-552.

Zij worden er niet uit gehaald door middel van de voorspraak of iets dergelijks, zoals de Khawārij⁴ zeggen.

- Met *Al-Amr bi-l-ma'rūf wa-n-nahī 'an al-munkar* (het bevelen van het goede en het verbieden van het slechte) bedoelen zij: het rebelleren tegen de Imams (leiders, gezaghebbers) en het bevechten van hen met het zwaard.⁵

⁴ Al-Khawārij: Een sekte die in opstand is gekomen om 'Alī b. Abī Ṭālib ؑ te bestrijden vanwege de arbitragekwesie. Hun leer bevat het distantiëren van 'Uthmān en 'Alī ؑ, het in opstand komen tegen de leider wanneer hij de Sunna tegengaat en het ongelovig verklaren van degene die een grote zonde begaat. Volgens hen zal de zondaar voor eeuwig in het Vuur blijven. Er zijn vele verschillende subsekten. Zie: Muḥammad b. Ṣāliḥ al-'Uthaymīn, *Sharḥ Lum'at al-i'tiqād* (Riyad 1995) 162.

⁵ Zie: 'Abd al-'Azīz ar-Rājiḥī, *Fatḥ ar-Rabb al-Ḥamīd Sharḥ Tajrīd at-Tawḥīd al-Mufīd* (Riyad 1438 AH) 135; Ibn Taymiyya, *Majmū' al-Fatāwā* XIII (Medina 1425 AH) 386-387. Vertaling: Abū Junayd.